

snitsstørrelsen af disse Ejendomme langt fra er 1 Td. Hartkorn, men nærmest maa sættes til omkring 5 Skpr. Stigningen kan saaledes ikke sættes til mere end 200 Kr. i Stedet for til 2,000 Kr. Disse Oplysninger af statistisk Bureau maa være temmelig solide, thi de ere formede over de fri Salg, som have fundet Sted, uden at medtage dem, der have fundet Sted ved Tvangsauktion, eller dem, der kunne betegnes som Familiesalg. De, der ere solgte frit, andrage 20 $\frac{1}{2}$ pCt. af alle Ejendommene, saa de statistiske Oplysninger her maa man sikkert kunne slaa Tro til ere nogenlunde passende. Der har altsaa været en Stigning siden 1894 af ca. et Par Hundrede Kroner, og man kan da spørge, hvorledes det forholder sig med Stillingen i Aarene fra 1882 til 1894. I det Tidsrum har statistisk Bureau ikke skilt disse Ejendomme ud, og vi have altsaa intet bestemt at holde os til, men hvis vi til Sammenligning ville tage de mindste Landejendomme af dem, vi kunne kalde Landejendomme, dem paa 1 til 2 Tdr. Hartkorn, saa se vi, at disse fra 1885 til Treaaret 1892—94 ere faldne med 12,2 pCt. af deres Værdi. Der er saaledes Grund til at tro, at den Stigning af 200 Kr. for de smaa Ejendomme, som der har været fra 1895 til 1901, mere end opvejes af det Fald, som er gaaet forud, nemlig i Tiden fra 1882 op til 1895.

Man søger nu at udvide Loven og stille disse Ejendomsbesiddere heldigere, og det kunde mulig være meget heldigt at gøre det, dersom der ikke var en vis Fare ved at gaa frem ad den Vej. Som jeg nævnte før, har der af andre Kreditforeninger været forlangt en vis Statsgaranti for deres Obligationer. Man har været klar over fra Regeringens Side, at en saadan Statsgaranti kunde muligvis faa Betydning for selve Statens Evne til at kunne konvertere sin Gæld og faa sine Laan paa billige Vilkaar, thi det er ikke saa ganske smaa Summer, denne Husmandskreditforening vil paalægge Staten at være Garant for. I de sidste to Aar er den stegen for Jyllands Kreditforening med over 10 Mill. Kroner, og faa vi denne Udvidelse af Taksationsgrænsen til 8000 Kr., saa vil der komme en endnu større Stigning. Og skulle de smaa Ejendomme paa Landet have en saadan Statsgaranti for deres Rente, saa kunne vi vel ikke nægte de smaa Ejendomme i Købstæderne en lignende. Det var dog urimeligt, om den lille Handelsforretning eller det lille Haandværk i Købstæderne skulde have mindre

Lejlighed til eller ugunstigere Betingelser for at optage et Laan i sin Ejendom end hans Kollega ude paa Landet. Jeg er derfor temmelig sikker paa, at denne Lov vil medføre, at Staten vil komme til at garantere ikke for et enkelt Hundrede Millioner, men maaske for flere Hundrede Millioner, en Rentegaranti, der vel nok kan antages at have Betydning for Staten selv, naar den vil laane Penge.

Der var i 1886—87 fremlagt et Lovforslag af den daværende Regering om at oprette en Hypotekbank, ved Hjælp af hvilken man mente at kunne skaffe Laansøgerne i Kreditforeningerne en højere Kurs for deres Obligationer paa Markedet og altsaa samtidig en lavere Rente af Obligationerne. Lovforslaget blev ikke gennemført, men jeg kan ikke se rettere, end at de større Ejendomsbesiddere ere berettigede til at stille Fordring i denne Henseende, og det er et Spørgsmaal, om denne Lov ikke skyder disse berettigede Fordringer fra de større Ejendomsbesidderes Side ud i en fjernere Fremtid. Der er saa meget mere Grund dertil, som Prisen for de større Landejendommers Vedkommende har været nedadgaaende siden 1895, hvorimod den for de smaa Ejendomme jo har været opadgaaende. Vi se saaledes, at Ejendomspriserne ere faldne fra 1885 til 1892—94 for Ejendomme paa 1—2 Td. Hartkorn med 12,2 pCt., paa 2—4 Td. Hartkorn med 14,9 pCt., paa 4—12 Td. Hartkorn med 17,7 pCt. og paa over 12 Td. Hartkorn med 25,6 pCt. Og efter de Oplysninger, som findes for Tiden siden 1894, er Prisen gennemsnitlig paa alle de Ejendomme, som kaldes Gaarde, altsaa alle Ejendomme paa over 1 Td. Hartkorn, falden med om ved 6 pCt. Der kunde derfor være Grund til at komme de større Ejendomsbesiddere i Møde. Da de stadig have nedad gaaende Konjunkturer paa deres Ejendomme, er der Grund for Staten til at bidrage til, at de faa Laan saa billigt som muligt, det vil selvfølgelig styrke deres Ejendommers Priser. Derimod er der mindre Grund til at gøre det lige over for de mindre Ejendomsbesiddere, med Hensyn til hvilke vi jo have set, at der i den sidste Tid har fundet en Prisstigning Sted. Der er ogsaa noget urimeligt i dette stadig at hæve Grænsen. Vi kunne ogsaa spørge, hvorledes Forholdet vil stille sig for de Ejendomme, som ere paa over 8000 Kr.s Taksationsværdi, naar de skulle have Laan. De skulle selvfølgelig henvises til de store Kreditforeninger. Efter den Kurs, som gælder i Dag, vil et Laan i Husmands-